

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΑΒΗΤΗ.

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ: ΦΙΛΙΠΠΟΣ, ΦΙΛΙΠΠΙΑ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1851: Ο αμερικάνος συγγραφέας Χέλμαν Μέλβιλ εκδίδει στις ΗΠΑ το μυθιστόρημά του Μόμπι Ντικ, ένα από τα αριστουργήματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας.

1910: Λαμβάνει χώρα η πρώτη απονήωση στην ιστορία της αεροπορίας. Ο Γιουζίν Ιλάι σκάνει ένα αεροπλάνο από το κατάστρωμα του καταδρομικού Μπέρμιγχαμ.

1912: Ο ελληνικός στρατός εισέρχεται στην Κορυτσά και το πολεμικό ναυτικό απελευθερώνει τις Οινούσες, κατά τη διάρκεια του Α' Βαλκανικού Πολέμου.

1989: Ο Μάνος Χατζιδάκις ιδρύει την Ορχήστρα των Χρωμάτων.

1993: Ο μεγάλος κανονιέρης του ελληνικού ποδοσφαίρου και πρώτος σκόρερ όλων των εποχών στην Ελλάδα, Θωμάς Μαύρος, λέει και επισήμως «αντίο», στο φιλικό ΑΕΚ - Εθνική Ελλάδος.

2008: Ινδικό διαστημικό όχημα προσεδαφίζεται στη Σελήνη, για πρώτη φορά από την έναρξη του διαστημικού προγράμματος της ασιατικής χώρας πριν από 45 χρόνια.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1765: Ρόμπερτ Φούλτον, αμερικανός μηχανικός, εφευρέτης του πρώτου ατμοκίνητου πλοίου και του πρώτου υποβρυχίου. (Θαν. 24/2/1815)

1840: Κλοντ Μονέ, γάλλος ζωγράφος, ένας από τους δημιουργούς του ιμπρεσιονισμού. (Θαν. 5/12/1926)

1949: Βαγγέλης Γερμανός, τραγουδιστής και συνθέτης.

ΘΑΝΑΤΟΙ

565: Ιουστινιανός (Φλάβιος Πέτρος Σαββάτιος Ιουστινιανός), αυτοκράτορας του Βυζαντίου. (Γεν. 11/5/483)

1359: Γρηγόριος Παλαμάς, επίσκοπος Θεσσαλικής και άγιος της ορθόδοξης εκκλησίας. (Γεν. 1296)

1831: Γκέοργκ Βίλχελμ Χέγκελ, γερμανός φιλόσοφος. (Γεν. 27/8/1770)

Μάνος Χατζιδάκις (1925 – 1994)

Η μεγαλύτερη μουσική ιδιοφυΐα της Ελλάδας, ο Μάνος Χατζιδάκις, γεννήθηκε στις 23 Οκτωβρίου του 1925 στην Ξάνθη, «τη διατηρητέα κι όχι την άλλη, τη φρικτή, που χτίστηκε μεταγενέστερα από τους εσωτερικούς της ενδοχώρας μετανάστες», όπως έλεγε και ο ίδιος. Ήταν γιος του δικηγόρου Γεωργίου Χατζιδάκι και της Αλίκη Αρβανιτίδου. Μετά τον χωρισμό των γονιών του, το 1932, ο Μάνος Χατζιδάκις με τη μητέρα του και την αδελφή του εγκαθίστανται οριστικά στην Αθήνα.

Εν τω μεταξύ, από τα τέσσερά του χρόνια έχει αρχίσει μαθήματα πιάνου με δασκάλα την Αλτουιάν, γνωστή μουσικό της Ξάνθης, αρμενικής καταγωγής. Παράλληλα διδασκόταν βιολί και ακορντεόν. Στα δύσκολα χρόνια της κατοχής και της απελευθέρωσης, ο Μάνος Χατζιδάκις εργάζεται ως φορτοεκφορτωτής στο λιμάνι του Πειραιά, παγοπώλης στο εργοστάσιο του Φιξ, υπάλληλος στο φωτογραφείο του Μεγαλοοικονομού, βοηθός νοσοκόμος στο 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο. Συγχρόνως αρχίζει ανώτερα θεωρητικά μαθήματα μουσικής με τον Μενέλαο Παλλάντιο, σημαντική μορφή της ελληνικής εθνικής μουσικής σχολής, και σπουδές Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, τις οποίες ποτέ δεν ολοκλήρωσε.

Την εποχή εκείνη γνωρίζεται με καλλιτέχνες και διανοούμενους (Γκάτσος, Σεφέρης, Ελύτης, Τσαρούχης, Σικελιανός) της γενιάς του μεσοπολέμου, οι οποίοι θα συμβάλουν ουσιαστικά στη διαμόρφωση των προσανατολισμών και της σκέψης του. Ο Νίκος Γκάτσος, με τον οποίο γνωρίστηκε το 1943, θα παραμείνει μέχρι το τέλος της ζωής του, ο μεγάλος δάσκαλος και ο ακριβός του φίλος.

Η πρώτη του εμφάνιση στα μουσικά πράγματα της χώρας γίνεται το 1944 με τον «Τελευταίο Ασπροκόρακα» του Αλέξη Σολωμού στο θέατρο Τέχνης του Κάρουλου Κουν. Η γόνιμη συνεργασία του με το θέατρο Τέχνης θα διαρκέσει 15 χρόνια, με μουσικές για παραστάσεις όπως: «Γυάλινος Κόσμος» (1946), «Αντιγόνη» (1947), «Ματωμένος Γάμος» (1948), «Λεωφορείον ο Πόθος» (1948), «Ο θάνατος του Εμποράκου» (1949) κ.ά.

Από το 1950 αρχίζει να γράφει μουσική για αρχαίες τραγωδίες και κωμωδίες. Ο Μάνος Χατζιδάκις έχει «ντύσει» μουσικά την Ορέστεια, τη Μήδεια, τις Βάκχες, τις Εκκλη-

σιάζουσες, τη Λυσιστράτη, τον Πλούτο, τις Θεσμοφοριάζουσες, τους Βατράχους και τις Όρνιθες. Το 1959 παρουσιάζει στο αθηναϊκό κοινό τον Μίκη Θεοδωράκη, ενορχηστρώνοντας και ηχογραφώντας ο ίδιος το έργο του «Επιτάφιος» με τη Νάνα Μούσχουρη.

Μεγάλο κεφάλαιο αποτελούν και οι μουσικές που συνέθεσε για σπουδαίες ταινίες του ελληνικού και του διεθνούς κινηματογράφου. Αναφέρουμε ενδεικτικά την «Κάλπη Λίρα» (Γ. Τζαβέλλα 1954), τη «Στέλλα» (Μ. Κακογιάννη, 1955), το «Δράκο» (Ν. Κούνδουρου, 1956), το «America-America» (Ελ. Καζάν, 1962), «Sweet Movie» (Ντ. Μακαβέγιεφ, 1974), κ.ά. Το 1960 κερδίζει το βραβείο Όσκαρ για το τραγούδι «Τα παιδιά του Πειραιά» από την ταινία του Ζιλ Ντασέν «Ποτέ την Κυριακή», τραγούδι το οποίο θα συμπεριληφθεί στα δέκα εμπορικότερα του 20ού αιώνα.

Το 1966 ο Μάνος Χατζιδάκις πηγαίνει στις ΗΠΑ, όπου ανεβάζει στο Μπρόντγουεϊ με τον Ζιλ Ντασέν και τη Μελίνα Μερκούρη τη θεατρική διασκευή του «Ποτέ την Κυριακή» με τον τίτλο «Illya Darling».

Το 1972, τον πιο σκοτεινό χρόνο της κούντας, επιστρέφει στην Αθήνα και ιδρύει το μουσικό καφεθέατρο «Πολύτροπο», μέσα από το οποίο επιχειρεί να ανοίξει εκφραστικές διόδους στο μουσικό τέλμα της εποχής.

Το 1975 αρχίζει η χρυσή εποχή του «Τρίτου». Γίνεται διευθυντής του κρατικού ραδιοσταθμού «Τρίτο Πρόγραμμα» (1975-81) τον οποίο, σε συνεργασία με μια ομάδα νέων και ταλαντούχων δημιουργών, γίνεται σημείο αναφοράς.

Το 1989-93 ιδρύει την «Ορχήστρα των Χρωμάτων», για να παρουσιάσει «πρωτότυπα προγράμματα που συνήθως δεν καλύπτονται από τις συμβατικές συμφωνικές ορχήστρες», την οποία διύθυσε μέχρι το τέλος της ζωής του. Η Ορχήστρα των Χρωμάτων με μαέστρο τον Χατζιδάκι έδωσε 20 συναυλίες και 12 ρεσιτάλ ελληνικού και διεθνούς ρεπερτορίου με Έλληνες και ξένους σολίστ.

Στη διάρκεια όλων αυτών των χρόνων ο Μάνος Χατζιδάκις ήταν διαρκώς παρών στην ελληνική δισκογραφία, με δεκάδες δίσκους που θεωρούνται πια κλασικοί: Ο Κύκλος με την Κιμωλία (1956), Παραμύθι χωρίς Όνομα (1959), Πασχαλιές μέσα απ' τη νεκρή γη (1961), Δεκαπέντε Εσπερινοί (1964), Μυθολογία (1965), Καπετάν Μιχάλης (1966), Τα Λειτουργικά (1971), Αθανασία (1975), Τα Παράλογα (1976), Σκοτεινή Μητέρα (1985), Τα Τραγούδια της Αμαρτίας (1992) κ.ά.

Μοναδικός, ιδιοφυής και αεικίνητος, ο Μάνος Χατζιδάκις «έφυγε» από κοντά μας στις 15 Ιουνίου 1994.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

Ούτε μισθοί ούτε φάρμακα!

Από τον ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΒΙΑΚΗ

Την ώρα που αυξάνονται οι φόροι και τα «χαράτια», ο πολίτης αισθάνεται μόνος και παραμελημένος. Αντιμέτωπος πια με ένα κράτος που μόνο τού παίρνει χωρίς να του προσφέρει τίποτα. Του κόβει τη σύνταξη, του μειώνει το εφάπαξ, του στερεί την πρόσβαση στη δημόσια ιατρική περίθαλψη. Με άλλα λόγια, του ζητεί να δίνει χωρίς να του το ανταποδίδει.

Το ζήτημα της Υγείας είναι θεμελιώδες. Όμως, ακόμα και ο ίδιος ο υπουργός Υγείας, Αδωνις Γεωργι-

άδης, ομολόγησε τις προάλλες ότι λόγω των συνθηκών «δεν μπορούμε να εξασφαλίσουμε την πρόσβαση όλων των πολιτών στην Υγεία, όπως θα θέλαμε». Μιλώντας δε στο Mega, ο Αδωνις Γεωργιάδης είπε ότι το υπουργείο σχεδιάζει τη λειτουργία απογευματινών χειρουργείων σε δημόσια νοσοκομεία, έναντι κάποιου τιμήματος, που θα δίνουν οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι δεν θέλουν να περιμένουν σε λίστες προτεραιότητας.

Τι γίνεται όμως αν κάποιος δεν

έχει χρήματα; Και ακόμα σωστότερα, ποιος έχει σήμερα χρήματα; Σε ποιον περισσεύουν; Το ακόμα χειρότερο; Οι στρατιές των ανέργων και άεργων οι οποίοι έχουν χάσει την ιατρική τους ασφάλιση. Μόνοι και έρημοι στο πλήθος, αν χρειαστούν νοσηλεία, πώς και πού θα βρουν τα χρήματα για να την καλύψουν;

Το Σάββατο 2 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε πολύωρη συνάντηση στα γραφεία του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών μεταξύ του προέδρου του

Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών Γεωργίου Πατούλη και των εκπροσώπων των επαγγελματιών ενώσεων και φορέων. Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στο να αποδοθούν οι ευθύνες για την αύξηση της θνησιμότητας, της θνητότητας και την κατάρρευση της δημόσιας Υγείας, εξαιτίας της μείωσης των κονδυλίων για την Υγεία. Ο δε πρόεδρος του ΙΣΑ τόνισε ότι «ζωή και υγεία χωρίς χρήματα δεν

γίνεται», «δεν θα επιτρέψουμε να μην έχουν ίση πρόσβαση στην Υγεία όλοι οι Έλληνες πολίτες μέχρι να ξεπεραστεί η οικονομική κρίση». «Δεν θα γίνουμε συνένοχοι στην ανθρωποκτονική πολιτική κατά των ασθενών μας».

Οι γιατροί έχουν απόλυτο δίκιο. Ζουν μέσα στην κοινωνία και αντιλαμβάνονται την κατάσταση και τις ανάγκες της. Πότε, όμως, θα αλλάξουν τροπάριο οι πολιτικοί-υπουργοί; Τι δεν καταλαβαίνουν;

 ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ